

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Українського інституту
експертизи сортів рослин

« 18 » червня 2024 р. № 214-02

Директор _____

Сергій МЕЛЬНИК

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 9

**ДЛЯ РОБІТНИКА З КОМПЛЕКСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І
РЕМОНТУ БУДИНКУ**

в Українському інституті експертизи сортів рослин

Київ-2024

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Вимоги безпеки перед початком роботи
3. Вимоги безпеки під час виконання роботи
4. Вимоги безпеки після закінчення роботи
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці для робітника з комплексного обслуговування і ремонту будинку (далі — робітник) є нормативним документом, що містить обов'язкові для дотримання робітником вимоги з охорони праці в Українському інституті експертизи сортів рослин (далі- УІЕСР) при виконанні робіт, що визначені його функціональними обов'язками, зокрема, які виконуються на виробничих дільницях та будівельних майданчиках, складах, коморах та інших об'єктах.

1.2. Інструкція розроблена відповідно до:

- Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992 № 2694-ХІІ;
- Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9;
- Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15.

1.3. У своїй діяльності робітник керується нормативно-правовими актами про охорону праці, виробничої санітарії, цією інструкцією та іншими актами законодавства.

1.4. У разі пошкодження здоров'я з вини власника робітник має право на відшкодування в установленому порядку заподіяної йому шкоди.

1.5. За невиконання вимог цієї інструкції робітник несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

1.6. До роботи робітником може бути допущена особа, яка досягла 18-річного віку, має базову загальну середню освіту або початкову загальну освіту, без вимог до стажу роботи, отримала професійну підготовку на виробництві та пройшла навчання з безпечних методів і прийомів ведення робіт, вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці, а також пройшла перевірку знань з питань охорони праці і не має протипоказань до виконання обов'язків за станом здоров'я.

1.7. Робітник повинен знати основні заходи перестороги під час роботи з електрообладнанням. До робіт з використанням механізованих засобів допускається працівник, який пройшов спеціальне навчання та перевірку знань безпечних методів праці з цими засобами виробництва.

1.8. На підсобного робітника згідно з робочою інструкцією покладаються обов'язки щодо:

- виконання підсобних та допоміжних робіт на території УІЕСР;
- проведення вантажно-розвантажувальні робіт;
- переміщення вручну та на візках вантажів різних видів;
- прибирання виробничих майданчиків та побутових приміщень;
- здійснення, у разі потреби, механізованого прибирання території УІЕСР та під'їзних шляхів;
- виконання інших видів робіт залежно від галузевої приналежності УІЕСР та відповідно до покладених на робітника кваліфікаційних обов'язків.

1.9. Під час виконання своїх обов'язків на робітника можуть впливати такі небезпечні і шкідливі виробничі фактори, як:

- ураження електричним струмом;
- травмування від дії рухомих машин та механізмів, а також рухомих частин технологічного обладнання;
- підвищена або знижена температура повітря робочої зони, чи поверхні обладнання і матеріалів;
- недостатнє освітлення робочої зони;
- загазованість, отруєння чадним газом, алергічні реакції, опіки;
- фізичне перевантаження;
- інші негативні фактори.

1.10. З метою дотримання правил охорони праці робітник повинен:

- неухильно керуватися вимогами правил внутрішнього трудового розпорядку, які діють на виробництві, інструкцій з охорони праці та безпечного ведення робіт, з пожежної безпеки та електробезпеки;
- знати об'єм кваліфікаційних вимог та забезпечити раціональну організацію праці на своєму робочому місці;
- дотримуватися вимог санітарних норм та особистої гігієни;
- зберігати і приймати їжу тільки у відведених місцях;
- виконувати тільки доручену роботу та не допускати сторонніх осіб на своє робоче місце;
- не використовувати під час роботи несправні ліси, риштування, та інше, а також настили, покладені на випадкові опори;
- у разі виникнення аварійних ситуацій діяти згідно з відповідним планом реагування;

- використовувати отриманий спецодяг та інші засоби індивідуального захисту за призначенням відповідно до характеру і умов праці;
- використовувати справне обладнання, інструменти і пристрої;
- не приступати і не виконувати роботу в стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані;
- знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння та вміти користуватися ними;
- не торкатись до потенційно вибухонебезпечних предметів (мін, снарядів, гранат тощо);
- знати найближче місце розташування захисних споруд цивільного захисту.

1.11. Робітник забезпечується спеціальним робочим одягом та взуттям, а також засобами індивідуального захисту (черевики, костюм, фартух, рукавиці та інше) за встановленими галузевими нормами.

1.12. Одяг, взуття та інші засоби індивідуального захисту повинні бути справними та відповідати зросту і розміру.

1.13. Усі інструменти, які будуть використовуватись у роботі повинні бути справними, не мати тріщин та зазубрин, ручки молотків, кувалд повинні бути надійно насаджені на дерев'яні заготовки і щільно заклинені, у місцях затискання ручок руками не повинно бути задирок та гострих ребер, сучків, тріщин.

1.14. Ручний електричний інструмент підлягає періодичній перевірці на справність (не менше одного разу на 6 місяців).

1.15. Драбини і стрем'янки повинні бути випробувані, їх нижні кінцівки мають бути обладнані пристроями, що перешкоджають ковзанню.

1.16. Робоче місце робітника повинно утримуватись в порядку і чистоті, забезпечене захисними і запобіжними пристроями та мати достатнє освітлення.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком роботи робітник повинен:

- одягти спецодяг, спецвзуття;
- оглянути і впорядкувати робоче місце;
- перевірити справність засобів індивідуального захисту;
- отримати від безпосереднього керівника завдання та інструкції з безпечного виконання робіт;
- ознайомитися з умовами, характером та обсягом робіт, що будуть виконуватися.

2.2. Перед початком роботи слід пересвідчитись у наявності вільного доступу до запасних аварійних виходів на випадок надзвичайної ситуації.

2.3. Позначити небезпечні зони у місцях виконання робіт переносними заборонними знаками безпеки.

2.4. У місцях, де можлива поява шкідливого газу (колодязі, закриті приміщення тощо) робітник може приступати до роботи тільки за нарядом-допуском після одержання дозволу відповідальної за безпеку праці посадової особи.

2.5. Підібрати технологічне оснащення та інструменти, що будуть необхідні при виконанні робіт, перевірити їх на відповідність вимогам безпеки.

2.6. При виявленні несправності інструменту, обладнання та засобів індивідуального і колективного захисту необхідно негайно сповістити керівника, відповідального за проведення роботи та не приступати до її виконання до усунення виявлених недоліків.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Робітник має право запитувати і отримувати від керівництва документи, матеріали та інформацію, необхідні для виконання покладених на нього обов'язків.

3.2. Під час роботи робітник повинен:

- підтримувати чистоту і порядок на робочому місці;
- обережно поводитись при роботі з небезпечними матеріалами;
- працювати тільки на справному обладнанні.

3.3. Куріння дозволяється тільки у спеціально відведених місцях.

3.4. При виконанні робіт на висоті робітник повинен користуватися лише стандартними засобами (підйомниками, драбинами тощо).

3.5. Роботи, під час виконання яких можливе відлітання уламків, окалин, іскор, мають виконуватись тільки в захисних окулярах.

3.6. Під час роботи з легкозаймистими рідинами слід суворо дотримуватись правил пожежної безпеки, не курити і не використовувати відкритий вогонь.

3.7. Пристрої та інструменти, необхідні для виконання робіт, повинні використовуватись за призначенням, їх слід розміщувати у легкодоступних місцях.

- 3.8. Робітник повинен дотримуватися правил технічної експлуатації інструменту, безпечного підключення та відключення інструменту від електроживлення, знати місце розташування вимикачів, основні причини несправності інструментів і безпечні способи їх усунення.
- 3.9. При виконанні робіт з використанням інструментів потрібно не класти їх на поручні, огороження тощо. Розташування інструментів на робочому місці повинно виключати можливість їх падіння.
- 3.10. При застосуванні інструментів ударної дії слід користуватися захисними окулярами для запобігання потрапляння в очі скалок.
- 3.11. Під час роботи на висоті необхідно користуватися справними інвентарними засобами (щаблі дерев'яної драбини повинні бути врізаними, випробуваними на статичне та динамічне навантаження згідно з нормами), переносний інструмент необхідно тримати в спеціальній сумці. Розкладні драбини мають бути міцно з'єднані між собою з метою попередження їх розсування під час роботи.
- 3.12. Зовнішні роботи на висоті виконувати тільки з інвентарних риштувань, з пересувних вишок, підйомних помостів і підвісних колик. Перш ніж почати роботу, необхідно одержати дозвіл керівника, який повинен попередньо переконатися в справності цих засобів.
- 3.13. При виконанні робіт на висоті без влаштування настилу із захисними огороженнями робітник повинен бути забезпечений запобіжним поясом і взуттям з нековзкою підошвою. Запобіжний пояс повинний бути випробуваним.
- 3.14. Забороняється використовувати для підмоцнення настилів несправні засоби, а також випадкові пристосування. Не можна влаштовувати настил на бочках, ящиках або штабелях з цегли тощо.
- 3.15. Вантажно-розвантажувальні роботи, що виконуються вручну, повинні проводитися з дотриманням норм, передбачених у відповідних нормативно-правових актах.
- 3.16. Перенесення вантажів на транспортні засоби має здійснюватись у рукавицях. Під час виконання вантажно-розвантажувальних робіт з матеріалами, що мають великий вміст пилу, робітник має бути забезпечений респіратором та протипиловими окулярами.
- 3.17. Шляхи переміщення вантажів слід утримувати в чистоті, не допускаючи їх захаращеності.
- 3.19. При виявленні під час роботи несправностей обладнання на робочому місці робітник має призупинити роботу, вимкнути механізми та повідомити про це керівника робіт.

3.20. Забороняється:

- курити в приміщеннях;
- допускати на робоче місце сторонніх осіб;
- відволікатись від виконання своїх обов'язків;
- замикати входні двері приміщення та спати в робочий час;
- захарашувати приміщення і зберігати в них будь-які сторонні матеріали і речі (легкозаймисті рідини, вибухові та інші небезпечні речовини), крім тих, що використовуються для виконання функціональних обов'язків;
- торкатися до відкритих струмопровідних частин електроустаткування та оголених частин електромережі, вмикати електроустаткування мокрими руками;
- користуватись обладнанням, приладами тощо без попереднього навчання з питань безпечної їх експлуатації;
- самостійно ремонтувати електрообладнання;
- виконувати роботи на відкритому повітрі у холодну пору року при швидкості вітру 15 м/с і більше, а також при ожеледиці, сильному снігопаді, грозі, дощі і тумані;
- застосовувати ручний інструмент, що має сколи, тріщини, заусениці та пошкодження робочих кінцівок;
- притулятись до механізмів та їх частин, що обертаються тощо.

3.21. При виконанні робіт на відкритому повітрі або в неопалюваних приміщеннях у холодну пору року надаються перерви для обігріву.

3.22. У разі виникнення загрози бойових дій працівник повинен:

- припинити проведення будь-яких робіт;
- обмежити до мінімуму пересування відкритою територією, пройти до захисних споруд цивільного захисту або іншого придатного до захисту укриття.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Після закінчення роботи необхідно привести в порядок робоче місце та скласти інструмент, пристосування і матеріали у відведені для зберігання місця, відключити електрообладнання від мережі живлення.

4.2. Передати змінному робітнику обладнання і матеріали, зробити відповідні записи у журналі та повідомити керівництво про закінчення роботи і виявлені несправності обладнання та механізмів.

4.3. Зняти спецодяг і спецвзуття, очистити їх від пилу і бруду та розмістити у відведеному для зберігання місці. Вмитися або прийняти душ, переодягтися.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

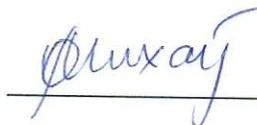
5.1. У разі порушення цілісності обладнання, що викликало виток газу і загоряння або при несправності електрообладнання, слід негайно зупинити роботу, вивести працівників із небезпечної зони, доповісти про аварію керівництву, за необхідності викликати пожежний підрозділ за телефоном 101 та приступити до гасіння пожежі відповідно до інструкції з пожежної безпеки, використовуючи вогнегасники та інші засоби пожежогасіння.

5.2. Якщо стався нещасний випадок, а також при раптовому захворюванні необхідно:

- усунути дію на організм небезпечних та шкідливих факторів, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого;
- надати потерпілому невідкладну медичну допомогу, а в разі потреби викликати швидку медичну допомогу.

5.3. При виявленні вибухонебезпечних предметів роботу потрібно негайно припинити та вивести людей на безпечну відстань, проінформувати про подію керівництво. Також слід організувати охорону таких предметів (зберегти обстановку до прибуття відповідних підрозділів).

Провідний фахівець
відділу охорони праці

Олена МИХАЙЛОВА

УЗГОДЖЕНО

Завідувач відділу охорони праці

Олександр СТУПНИК

Заст. завідувача відділу
правового забезпечення
та міжнародного співробітництва

Євген БОБОНИЧ